Arvutimaailm 1/03

22 aastat tagasi - 29.01.2003 Autor: AM

Poliitika
ID–kaardi kasutusvõimalused
Jaanus Kase
ID–kaart ja selle funktsioonid on juba pikka aega püsinud avalikkuse huviorbiidis. Siiski kohtab sel teemal tihti mitteinformeeritud arvamusavaldusi, mis on ebaadekvaatsed selle tõttu, et kaardi kasutusvõimalustest lihtsalt ei teata kuigi palju. Siinkohal olekski paslik kokku võtta, milleks see kaart õigupoolest tehtud sai ja mida temaga teha saab.

Turg
Raamatupidamistarkvara
kasutamisest Eestis, 2
Evi Pärnits
Jätkame raamatupidamistarkvara kasutamise kohta läbi viidud ankeetküsitluse tulemuste lahtimõtestamist (algus eelmises Arvutimaailmas). Seekord on vaatluse all programmide sisuline vastavus raamatupidajate nõudmistele.

IT–sektorit segab konkurents oma alal
Tõnu Vare
Aasta algul avaldatud Eesti Konjunktuuriinstituudi infotehnoloogiabaromeetri järgi on ärikonjunktuur infotehnoloogiaharus jätkuvalt hea ja soodne nõudlus püsib alanud aasta alguskuudel.

Õigus
Avaliku teabe seaduse
rakendamise probleeme
Eneken Tikk

Ajalugu
Arvutiviiruste ajalugu —
„muinasajast” tänapäevani, 6

Me trükime ebamugaval klaviatuuril
Kas teate, mis on QWERTY? Kui te ei tea, siis vaadake arvutiklaviatuuri kõige ülemise täherea esimest kuut tähte. Aga kas te teate ka, et nende ja ülejäänud tähtede reastus klaviatuuril just niisuguses järjekorras teevad teie kirjatöö

raskemaks ja on olemas ka paremaid tähekombinatsioone.

Visioon
Infosüsteemide areng Eestis
AM küsimustele vastab Eesti Informaatikakeskuse direktor Imre Siil

Mida toob 2003?
Jaan Vare
Alanud aastal hakkavad üha enam levima multifunktsionaalsed pisiseadmed ja traadita Internet, kogu tehnoloogiasektori käekäik paraneb, kuid rahulolust lahutab meid veel aasta.

2002: WiFi, multifunktsionaalsus,
tsensuur ja viirused
Jaan Vare
Eelmine aasta jättis arvuti ja IT–maailma üha enam leviva WiFi, multifunktsionaalsed kaasaskantavad seadmed ja aasta lõpus ka kaua oodatud tahvelarvuti ehk tablet PC.

Internet
Veebidisain ja standardid
Lemmit Kaplinski

Veebilehtede käideldavustest WCAG
ehk kuidas teha probleemideta
vaadatavat veebi
Valdo Praust
Veeb ja veebilehtede loomise/vaatamise keskkonnad on tekitanud küllaltki kirju ja keeruka maailma. On tavaline, et erinevad brauseritüübid ja versioonid, vahel ka erinevad keskkonnad (operatsioonisüsteem, arvuti tüüp vms) näitavad veebis esitatavaid materjale ehk veebilehti erinevalt — vägagi tihti on konkreetne leht koostatud vaid ühte tehnilist lahendust silmas pidades ning teises keskkonnas kuvatakse ta vääralt või ei kuvata seda üldse. Maailmas on olemas küll mitmeid veebiga seotud standardeid, kuid nende maastik on suhteliselt kirju ning ühel veebitegijal on raske neid kõiki järgida; samuti on mitmed standardid kahjuks brauseripõhised.

Kes kirjutas plangule?
Kadri Vilen

Dixi et animam levavi —
olen öelnud ja südant kergendanud.

Kommenteerimise võimalus on Internetiportaalide viimase aja fenomenaalne avastus. Selline asi lihtsalt peab olema, sest muidu pole portaal täisväärtuslik ja demokraatlik. Kui sind pole siin, siis sind pole olemas! Iga portaalikülastaja (loomulikult iseennast hingepõhjani austav) peab oma arvamuse must–valgel artikli taha vajutama. Sest nii on kombeks ja maailm peab teadma, mida üks või teine lugeja elust ja asjadest arvab.

Aasta populaarseimad olid
PlayStation ja Britney Spears
Igal aastal koostavad otsingumootorid edetabeleid kõige levinumatest otsisõnadest. Otsimootorite koostatavad edetabelid peegeldavad selgelt aasta kõige huvipakkuvamaid teemasid ja kuumemaid trende.

Riistvara
Klaviatuurid
Raul Haavala
Eestis tarvitatav arvutiklaviatuur on suhteliselt odav: tavalise reaklaviatuuri hinnaks on kujunenud 150–300 krooni. 95 protsendil juhtudest müüakse lõpptarbijale läbi jaemüüjate täiesti tavalist klaviatuuri (GNT Eesti müüginumbrite andmetel). Reeglina kuuluvad need tootjate pakutava arvutikomplekti juurde ja madal hind täidab komplektide hinna madalal hoidmise eesmärki. Disainitud, ergonoomilistel või lisalahendustega klaveritel ei ole siinsel turul suurt minekut.

Unusta oma vana klaviatuur!
Jaan Vare
USA Delaware’i ülikooli doktorid Wayne C. Westerman ja John G. Elias panid mõned aastad tagasi aluse MultiTouch tehnoloogiale, mille edasiarendamisega tegeleb praegu firma FingerWorks.

Toshiba Portege 3500 —
uus tahvelarvuti
Veiko Tamm
Eelmise aasta lõpu suureks oodatud uudiseks kompaktsete arvutite perre oli tablet PC–de ilmumine. Turule tulid mudelid tuntud tootjatelt: HP/Compaqilt (TabletPC TC1000), Acerilt (TM C100), ViewSonicult (TabletPC V1110) ja paljudelt teistelt. Esimesena jõudis allakirjutanu kätte Toshiba tahvelarvuti — Portege 3500.

HP ENSA@WORK 2003
Amsterdamis
Veiko Tamm

21.–23. jaanuaril toimus Amsterdamis järjekordne, juba kuues iga–aastane HP suurüritus ENSA@WORK. Lahtiseletatuna on ENSA — Enterprise Network Storage Architecture (ettevõtte tasemel võrgusalvestite arhitektuur).

Apple’i uued PowerBookid
7. jaanuaril San Franciscos toimunud Macworld Expol tõi Apple välja uued 12” ja 17” ekraaniga PowerBookid.

Tarkvara
PHP — populaarne veebikeel
Erkki Saarniit
PHP on praegu üks kiiremini arenevaid programmeerimiskeeli Internetis. Positiivne areng, suur tuntus, kiirus, integreeritavus, keelesüntaksi ja olemuse lihtsus on ergutanud suurt hulka programmeerijaid just seda keelt valima.

Windowsi optimeerimine, 2.
XP
Mark Fisch
Eelmises AM numbris oli jutuks Windows 95 põhinevate operatsioonisüsteemide optimeerimine. Enamus soovitusi kehtivad ka Windows XP puhul, kuid samas on erinevusi ja lisavõimalusi, millest nüüd juttu tulebki.

Rakendustarkvara
Valime pilditöötlusprogrammi
Mark Fisch
Kui küsite mõnelt arvutigraafikaga tegelevalt inimeselt, milline on parim pilditöötlusprogramm, siis on enamasti vastuseks Photoshop. Algajale võib aga Photoshop oma võimalusterohkuses jääda hoomamatuks ja peletab graafikahuvilise hoopis eemale. Lisaks ulatub programmi hind peaaegu uue arvuti maksumuseni.

Windows Movie Maker
Eero Ränik
Microsoft Windows Movie Maker on Microsofti üks esimesi katsetusi videotöötlusprogrammide vallas ja minu meelest on see neil üsna hästi välja kukkunud.

Digipiltides kord majja!
Jaan Vare
Digitaalkaamerad muutuvad tänu jätkuvale hinnalangusele kättesaadavaks aina suuremale osale tarbijatest. Seetõttu tuleb juurde üha enam neid, kes tahavad

oma digipilte arhiveerida, teistega jagada ja mõningal määral ehk ka toimetada. Pilditöötlusprogramme on palju, kuid nende hinnad pole enamusele taskukohased ning kasutamine vajab suuremaid kogemusi, kui tavapiltnikul on.

Varia
Experiment
Anni Oja
Sõbrapäeval, 14. veebruaril, on arvutihuvilistel jälle põhjust kokku tulla — Tartus on tulemas järjekordne arvutipidu sarjast Experiment, uus ja omalaadne nähtus kõikvõimalike kodumaiste arvutiürituste seas.

IT–töötaja on 44–aastane mees
Tõnu Vare
Ikka veel on meie arusaamades ettekujutus infotehnoloogia–ala töötajast kui patsi seotud juustega kõhnast pikast noorest mehest, kes on natuke omaette ja omapärase olekuga. Tegelikult nii enam ei ole.

GPS leidis Eesti üles
Enn Veenpere
Palju on kurdetud, et GPS–idesse laetavad kaardid Eesti kohta midagi ei paku. Tundub, et olukord võib selles osas muutuma hakata. Jõulu eel tuli Magellani GPS–ide tootja Thales välja uue tarkvaraga, millel nimeks MapSend WorldWide Basemap ja aasta lõpus sai seda kahe GPS–iga proovitud.

Mängud
Head uut!
Lauri Jürisoo

Uudised
Lauri Jürisoo

Shadow of Destiny
Kaimar Palts
Kuskil veebis nimetas keegi Syberiat ka tüdrukutele sobivaks mänguks. Mulle see mõte meeldis, sest Microidsi meistritööl on tõepoolest piisavalt hinge sees, et ka õrnemale poolele unustamatu elamus pakkuda (ma tegelikult ei tea, kas arvutiga mängiv naissugu on millegi poolest õrnem kui meessugu).

NBA Live 2003
Tarmo Toomepuu
EA Sports jättis eelmisel aastal arvutite ette kogunenud spordifännid maiuspalast ilma, väljastades NBA Live 2002 ainult konsoolidele. Nüüd aga on meie armas

seeria tagasi, ilusam ja kiirem kui kunagi varem. On see ka parem, tegemist ju peamiselt konsoolidele mõeldud mänguga?

James Bond 007 NightFire
Lauri Jürisoo
Järjekordne märk sellest, et konsoolitootjad üritavad arvutit meelelahutusplatvormina kastreerida. Maania valmistub solvuma ega räägi nendega enam sõnagi.

Silent Hill 2
Kaimar Palts
Möödas on järjekordne aastavahetus, kus näärivana kotti PlayStationiga ukse taha ei jätnud. Jättis hoopis õuduka nimega Silent Hill 2. Väheinformeeritum isik võib nüüd käsi kokku lüües väita, et ta lihtsalt apsakaga hakkama sai, see plaat sobib arvutiomanikule ju ainult kuusekaunistuseks. Siit siis üllatus — SH2 on just sinu isiklikule arvutile ja mitte PS2–le kummitama tulnud. Nad said hakkama PC versiooniga. Uskumatu!

Lühiarvustused
Kaimar Palts, Mart Redi

Suurus pole oluline
Lauri Jürisoo
Kas tead, milline on tüüpiline India film? Kolm–neli tundi pikk, paksult klisheeline, sisaldab ohtralt laulu– ning tantsunumbreid. Kinos käimine on seal valitseva kehva majandusliku olukorra süül väheseid lõbustusi, mida lihtrahvas endale lubada saab. Sellest sõltub ka filmide pikkus — inimesed tahavad oma raskelt teenitud krabiseva eest piisavalt meelelahutust.

Praktika
Miks ja kuidas arvutis filme vaadatakse
Tanel Paliale

Juhtkiri
Ilm on imeline
Piret Frey
Sirvides eelmise aasta alguse Arvutimaailmaid, hakkab silma, et iga toimetaja on pidanud vajalikuks juhtkirjas üht–teist ilma kohta üles tähendada, mis siis nüüd minagi... Ilm on meil viimasel ajal muutlik — temperatuur võib 24 tunni jooksul kõikuda isegi kuni 20 kraadi — käredast pakasest otse märja lörtsini välja. Ja muutlik tundub ilm olevat ka IT värvilises maailmas. Firmad ühinevad ja jagunevad, tekivad ja kaovad. Rääkimata riist– ja tarkvarast, mis nii mõnigi kord

uudise staatusest vaevu välja saanuna kiiresti juba aegunuks kuulutatakse.

- AM arhiiv

Pilt